

การกำกับดูแลองค์กรและ การทำประโยชน์ให้สังคม (ธรรมาภิบาล)

Governance and Societal Contribution

ทีมบริหารจัดการสำนักงาน

66 หลักปฏิบัติที่องค์กรจะสร้างให้เกิดธรรมาภิบาล

องค์กรที่จะประสบความสำเร็จแบบยั่งยืน ต้องยึดค่านิยมธรรมาภิบาล (Good Governance) ในการปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการบริหาร บ้านเมือง หรือการบริหารองค์กรที่คืบหน้าซึ่งต้องมีนโยบาย แนวปฏิบัติ และที่สำคัญคือผู้บริหารระดับสูงต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่าง และถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับอย่างครอบคลุม และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้ระบบธรรมาภิบาลขององค์กรมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เป็นที่ประจักษ์ทั่วภายในองค์กรและสังคม ”

ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นการปกครอง การบริหาร การจัดการการควบคุมดูแล กิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี รวมถึง ศิลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งหมด ซึ่งควรมีควรปฏิบัติ เช่น ความโปร่งใสตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น

ธรรมาภิบาล เกิดจาก คำว่า “ธรรม” บวกกับ “อภิบาล” เป็นวิธีการที่ดีในการใช้อำนาจเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร การบริหารจัดการที่ดี จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสร้างธรรมาภิบาลที่สำคัญ คนในสังคมต้องมีวัฒนธรรมธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 หลักการ คือ 1) หลักคุณธรรม 2) หลักนิติธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า จะเห็นว่าหลักการทั้งหลายล้วนมีจุดมุ่งหมายที่จะรักษา “ความสมดุล” ในมิติต่าง ๆ ไว้ เช่น หลักคุณธรรม เป็นการรักษาสสมดุลระหว่างตนเองกับผู้อื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และมีความโปร่งใสเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมตรวจสอบ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เห็นถึงความสมดุลดังกล่าว

1. แสดงถึงความยึดมั่นในวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่ประชาชน หรือผู้ที่มาใช้บริการ (Clear statement-high service quality) ดังนั้น องค์กรจะต้องมีประกาศให้ชัดเจน และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินการขององค์กรนั้น ๆ ที่สามารถตรวจสอบได้

2. ส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในหน้าที่และบทบาทของตน (Public statement) คือ ใช้เป็นกรอบที่จะทำหน้าที่อย่างไร โดยวิธีอะไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นองค์กรควรแจ้งให้ประชาชนได้ทราบในการประกาศสาธารณะถึงหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม ให้เกิดการปฏิบัติ ครอบคลุมทุกเรื่อง ทุกคน ทั้งองค์กร

3. ส่งเสริมค่านิยม (Values) ขององค์กร และแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของธรรมาภิบาล โดยการปฏิบัติหรือพฤติกรรม คือ การทำตัวเป็นตัวอย่างในการให้บริการแก่ประชาชนทุกคนขึ้นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

4. มีการสื่อสารที่ดี แสดงถึงการตัดสินใจอย่างโปร่งใส และมี การบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม (Providing information to flow two-ways) คือ มีการให้ข้อมูลและต้องมีระบบตรวจสอบการทำงาน เพื่อให้แน่ใจว่าทุกอย่างดำเนินไปตามแผนการทำงาน มีการตรวจสอบความถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ เช่น การรายงานบัญชีการเงิน รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

5. พัฒนาศักยภาพและความสามารถของส่วนบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบในผลงาน โดยการประเมินตนเองและทีมเป็นระยะ ๆ ต้องมีความสามารถและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6. เข้าถึงประชาชน และต้องรับผิดชอบต่อการทำงานและผลงานอย่างจริงจัง

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยมุ่งเน้นต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม (Stakeholder) รวมทั้งความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยการประกาศเป็นคณะแพทยแห่งคุณธรรม ภายใต้โครงการ SiMIT (Siriraj Model of Integrity and Transparency) เพื่อมุ่งให้เกิดการปฏิบัติในทุกพันธกิจและระบบงานของคณะฯ ทุกระดับอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชนและสังคม โดยกำหนดนโยบายเชิงโครงสร้างในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของคณะฯ ด้านจริยธรรมและความโปร่งใส รวมทั้งประเมินผลการดำเนินการด้านจริยธรรมความโปร่งใสในองค์กร ภายใต้กรอบของวัฒนธรรม ค่านิยม และอัตลักษณ์ของ ชาวศิริราช A.I.R. (Altruism, Integrity, Responsibility) ร่วมกับ การที่ผู้บริหารคณะฯ กำหนดใช้เกณฑ์และมาตรฐานระดับสากลในการพัฒนาระบบ/กระบวนการให้มี

ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและบริหารจัดการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพันธกิจและวิสัยทัศน์ เพื่อการเป็นสถาบันทางการแพทย์ของแผ่นดิน ที่สร้างสุขภาวะเพื่อมวลมนุษยชาติ ก็เป็นส่วนหนึ่งของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป หลักธรรมาภิบาลจึงนำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลายช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ อาทิ พนักงานต่างทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและขยันหมั่นเพียร ทำให้ผลประกอบการขององค์กรเติบโต นอกจากนี้ยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กร ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพขององค์กรและความเจริญก้าวหน้าและยั่งยืน

